

Letnik 1915.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXXIV. — Izdan in razposlan 12. dne junija 1915.

Vsebina: Št. 156. Cesarski ukaz o odgovornosti za povračilo škode ob izdajalskih, v vojnih časih storjenih dejanjih.

156.

Cesarski ukaz z dne 9. junija 1915. l.

o odgovornosti za povračilo škode ob izdajalskih, v vojnih časih storjenih dejanjih.

Na podstavi § 14 državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) zaukazujem tako:

Odgovornost za povračilo škode ob izdajalskih, v vojnih časih storjenih dejanjih.

§ 1.

Kdor pobegne kakor vojaška oseba k sovražniku ali kdor se v vojnih časih nezakonito z orožjem bojuje zoper avstrijsko-ogrsko monarhijo ali z njo zvezano vlast ali pomaga sovražni vojni moči z ogleduhovanjem ali kako drugače z besedo ali dejanjem, mora zaradi svojega hudodelskega dejanja povrniti državi škodo.

Državi je povrniti ne le vsako neposrednje ali posrednje s hudodelskim dejanjem povzročeno škodo, temveč prisoditi ji je vrhutega primerno odškodnino kakor globo za kršenje pravice po svobodnem preudarku sodišča, ki ga vodi uvaževanje vseh okolišnosti.

Zahteva odškodbe ne zastara v treh letih (§ 1489 o. d. z.).

Zasega.

§ 2.

Da se zagotovi zahteva države po odškodbi, se more zaukazati zasega obdolženčeve v Avstriji nahajajoče se premične in nepremične imovine, ako je po poizvedenih dejanstvih dan osnovan sum katerega v § 1 navedenih dejanj. Pred odločitvijo se mora navzoči obdolženec zaslišati o razlogih suma in dokazih, ki govoré zoper njega.

§ 3.

Ako teče kazensko postopanje na vojaškem sodišču, je pristojno za odločitev o zasegi civilno kazensko zborni sodišče prve stopnje na sedežu višjega deželnega sodišča, v čigar okolišu je bilo storjeno dejanje. Ako se je dejanje storilo v inozemstvu, je pristojno civilno kazensko zborni sodišče prve stopnje na sedežu višjega deželnega sodišča, v čigar okolišu je večji del obdolženčeve imovine.

Ako je zborni sodišče zaradi vojnih dogodkov ustavilo svoje delovanje ali ako govoré važni stvarni razlogi za to, more višje deželno sodišče poveriti to nalogo drugemu zbornemu sodišču svojega okoliša, kasacijsko sodišče pa drugemu zbornemu sodišču v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel.

§ 4.

Ako teče kazensko postopanje na civilnem kazenskem zbornem sodišču ali na okrajnem so-

dišču okoliša, je to zborni sodišče pristojno za odločitve o zasegi.

§ 5.

Civilno kazensko zborni sodišče more, še preden odloči o zasegi, zaukazati naredbe, ki služijo za začasno zagotovitev imovine.

§ 6.

Civilno kazensko zborni sodišče odloči o zasegi na predlog državnega pravdnika v zboru treh sodnikov. Sklep je vročiti državnemu pravdniku, obdolžencu in njegovemu zakonitemu zastopniku. Ako se ne more vročiti obdolžencu ali njegovemu zakonitemu zastopniku, je sklep, ki odreja zasego, vročiti zagovorniku, ki se postavi uradoma za varovanje obdolženčevih interesov.

Sklep, ki odreja zasego, je enkrat razglasiti v listu, določenem za uradne razglase dežele. S pričetkom dneva, katerega se vroči sklep obdolžencu ali njegovemu zakonitemu zastopniku, ali s pričetkom dneva, katerega se razglasi sklep, izgubi obdolženec za dobo zasege pravico razpolagati s svojo imovino med živimi. Strožji predpisi vojaškega kazenskega zakona o omejitvi sposobnosti pridobivati pravice in zmožnosti za dejanja ostanejo neizpremenjeni.

Ako se sklep ne more vročiti obdolžencu ali njegovemu zakonitemu zastopniku, ga je vročiti tudi zakonskemu drugu obdolženca, njegovim starišem in otrokom, ako se morejo izslediti brez znatne težavnosti.

§ 7.

Ako je obdolženec umrl, se more vendar zaukazati zasega njegove še ne prisojene zapuščine, ako je zoper njega izrečena pravomočna obsojajoča razsodba kazenskega sodišča. Sklep, ki odreja zasego, je vročiti skrbniku, ki ga postavi pristojno civilno sodišče, da zastopa zapuščino, nadalje zakonskemu drugu, starišem in otrokom obsojenca, ako se morejo izslediti brez znatne težavnosti. Sklep je treba razglasiti (§ 6, odstavek 2).

Od pričetka dneva, katerega se vroči sklep skrbniku, ali od pričetka dneva, katerega se razglasi sklep, se ne more dalje razpolagati z imovino, dokler traja zasega.

§ 8.

Zoper sklepe (§§ 6, 7) je v osmih dneh dopustna pritožba na višje deželno sodišče; pritožba nima odložive moči.

Ako se sklep ni mogel vročiti obdolžencu ali njegovemu zakonitemu zastopniku ali ako se je zasegla zapuščinska imovina, imajo tudi zakonski drug, stariši in otroci obdolženca pravico pritožiti se; ako se jim ni vročil sklep, ki odreja zasego, morejo vložiti pritožbo v treh mescih od dneva razglasitve sklepa.

Višje deželno sodišče lahko da sprejeti nove dokaze ali drugače dopolniti poizvedbe.

§ 9.

Civilno kazensko zborni sodišče mora sklep, ki odreja zasego, naznaniti civilnemu sodišču, ki bi bilo pristojno voditi varstvo in skrbstvo o obdolženčevi imovini. To sodišče mora imovino zavarovati in upravljati kakor imovino koga ne navzočnega. Zasego je zaznamovati pri nepremičninah in terjatvah obdolženca, ki jamčijo knjižno. Ako okoliščnosti to terjajo, je postaviti upravnika za imovino.

Osebam, ki imajo zoper obdolženca zakonito pravico do preživljanja, ga je izročati iz donosov imovine, ako živé v tuzemstvu, ako so potrebne in brez krivde. Z istimi pogoji se morejo tudi pustiti v posesti imovine ali dela imovine in pooblastiti, da ukrepajo odredbe, ki so neobhodno potrebne za redno vodstvo gospodarstva. Pred tako odločitvijo mora varstveno in skrbstveno sodišče zaslišati pristojno finančno prokuraturo.

Določila je uporabljati zmislu primerno, ako se je zasegla zapuščinska imovina. Na mesto varstvenega in skrbstvenega sodišča stopi razpravno sodišče.

Zadostitev zahteve države in doba zasege.

§ 10.

Ako se obdolženec v razsodbi civilnega kazenskega sodišča obsodi povrniti državi zahtevano škodo, je zahtevi zadostiti iz zasežene imovine. Imovino, ki ostane po zadostitvi zahteve, je, odračunivši upravne stroške in za preživljanje prepuščene donose (§ 9, odstavek 2), brez odloga vrniti obsojencu ali njegovim dedičem.

§ 11.

Ako se v obsojajoči razsodbi kazenskega sodišča ne odloči o zahtevi države po povračilu škode ali ako se odloči le o delu zahteve, mora država uveljavljati svojo zahtevo s tožbo v šestih mescih po pravomočnosti razsodbe; drugače je razveljaviti zasego.

§ 12.

Ako se obdolženec ne more postaviti pred sodišče, traja zasega do njegove smrti, ako zahteva povračila škode ne zastara prej.

§ 13.

Ako iz imovine ni poplačati zahteve države po povračilu škode, je imovino brez odloga vrniti lastniku ali njegovim dedičem, odračunivši upravne stroške in za preživljanje prepuščene donose (§ 9, odstavek 2).

§ 14.

Ako se je zasega imovine razveljavila zaradi tega, ker se je obdolženec nehal preganjati ali ker je bil oproščen, je odračuniti, kadar se

vrne imovina, kakor upravne stroške le tiste stroške, ki bi jih bil obdolženec moral sam potrošiti za redno upravljanje svoje imovine.

Začetek veljavnosti tega ukaza.

§ 15.

Ta cesarski ukaz dobi moč dne razglasitve.

§ 16.

Izvršiti ga je naročeno Mojemu pravosodnemu ministru in Mojemu ministru za deželno bran v porazumu z udeleženi ministri.

Na Dunaju, 9. dne junija 1915. l.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.

Hochenburger s. r.

Forster s. r.

Trnka s. r.

Zenker s. r.

Georgi s. r.

Heinold s. r.

Hussarek s. r.

Schuster s. r.

Engel s. r.

Morawski s. r.

